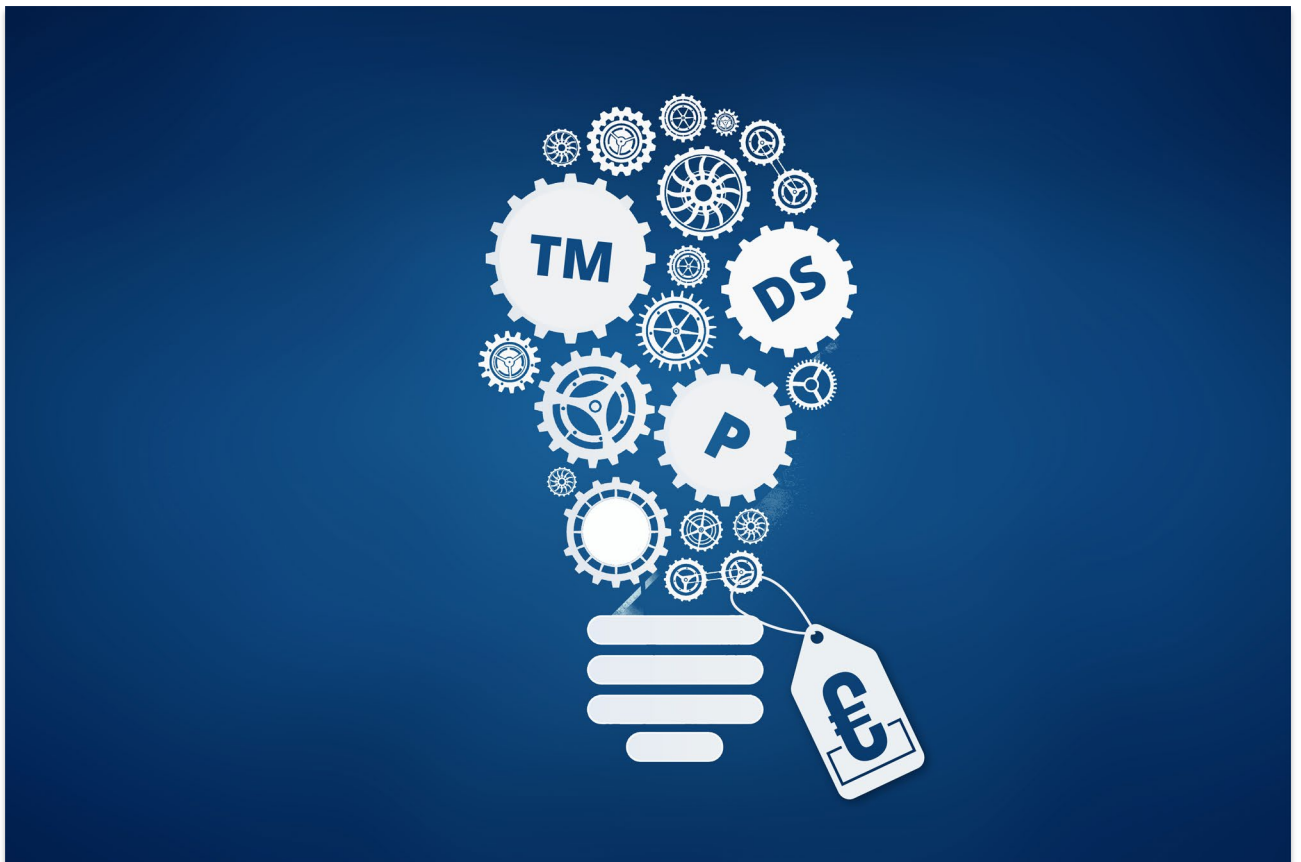

Teollis- ja tekijänoikeuskokonaisuuksien käyttö EU:n yrityksissä 2014–2015

Lokakuu 2020

Tiivistelmä

Tutkimuksessa tarkastellaan EU:n alueelle sijoittuneita yrityksiä, jotka käyttivät samanaikaisesti erityyppisiä teollis- ja tekijänoikeuksia samoihin tuotteisiin vuosina 2014–2015. Otos koostuu yhteensä 63 286 yrityksestä, joilla on hallussaan 76 202 eurooppapatenttia, 98 257 EU-tavaramerkkiä ja 21 676 rekisteröityä yhteisömallia. Näiden teollis- ja tekijänoikeuksien osuus oli 48,2 prosenttia ⁽¹⁾ kaikista Euroopan unionin (EU) yritysten teollis- ja tekijänoikeuksista, joita haettiin EUIPO:sta ja EPO:sta kyseisenä ajanjaksona.

Otokseen kuuluvista yrityksistä 8,3 prosenttia on hakenut useampaa kuin yhtä teollis- ja tekijänoikeustyyppiä. Näiden yritysten hakemat teollis- ja tekijänoikeudet vastaavat 35,7 prosenttia kaikista otokseen sisältyvistä teollis- ja tekijänoikeuksista. Näistä yrityksistä 1 prosentti haki kyseisenä ajanjaksona kaikkia kolmea teollis- ja tekijänoikeuden tyyppiä (patentit, tavaramerkit ja rekisteröidyt mallit). Tämä vastaa 16,8 prosenttia kaikista otokseen kuuluvien yritysten EUIPO:ssa ja EPO:ssa rekisteröimistä teollis- ja tekijänoikeuksista. Nämä luvut osoittavat teollis- ja tekijänoikeuksien voimakasta keskittyneisyyttä.

Kaikista rekisteröidyistä malleista ja patenteista puolet kuuluu otokseen kuuluville yrityksille. Lisäksi 45 % mallihakemuksista tulee yrityksiltä, jotka hakevat myös tavaramerkkejä. Tavaramerkkihakemuksissa on kuitenkin nähtävissä toisenlainen trendi. Suurimman osan tavaramerkkihakemuksista (lähes 80 %) tekevät yritykset, jotka hakevat ainoastaan tavaramerkkejä, eivät malleja tai patenteja.

Patentit ovat teollis- ja tekijänoikeuksia, joita käytetään useimmiten yhdessä muiden oikeuksien kanssa. Yritykset, jotka hakevat sekä tavaramerkkejä että patenteja, hakivat lähes neljä patenttia tavaramerkkiä kohti. Vastaavasti malleja ja patenteja hakeneet yritykset hakivat 6,5 patenttia mallia kohti. Saman yrityksen tekemien malli- ja tavaramerkkihakemusten suhde on 1,5 tavaramerkkiä yhtä mallia kohti.

Useita teollis- ja tekijänoikeuksia omistavilla yrityksillä on huomattavaa taloudellista painoarvoa, sillä niiden osuus on 31,9 % otoksen työpaikoista ja 35,5 % otoksen liikevaihdosta. Kaikkia kolmea teollis- ja tekijänoikeustyyppiä hakeneiden yritysten osuus työpaikoista on 14,1 % ja liikevaihdosta 16 %.

Yritysten koolla on merkitystä. Mitä suurempi yritys on, sitä todennäköisemmin sillä on useita teollis- ja tekijänoikeuksia. Yli 20 % suurista yrityksistä on hakenut useampaa kuin yhtä teollis- ja tekijänoikeustyyppiä, kun taas pienistä ja keskisuurista yrityksistä (pk-yrityksistä) vastaava osuus on vain 7 %. Yli 64 % suuryritysten hakemista teollis- ja tekijänoikeuksista on samanaikaisia, kun pk-yritysten vastaava määrä on 20 %.

Tutkimuksessa osoitettiin myös, että alojen välillä on merkittäviä eroja. Toisessa ääripäässä 15 prosentilla valmistus- ja kaivosalan yrityksistä on useita teollis- ja tekijänoikeuksia, kun taas vain 6 prosenttia palvelujen, kaupan ja yleishyödyllisten palvelujen alalla toimivista yrityksistä käyttää samanaikaisia teollis- ja tekijänoikeuksia. Tämä ei ole yllättävää, kun otetaan huomioon, että näillä aloilla patenteja haetaan suhteellisen vähän.

⁽¹⁾ Tarkalleen ottaen niiden osuudet olivat 55,9 % patenteista, 43,4 % tavaramerkeistä ja 49,2 % yhteisömalleista.

Teollis- ja tekijänoikeuskokonaisuuksien käyttö EU:n yrityksissä 2014–2015

Lokakuu 2020